

**27. FORUM POSLOVANJA NEKRETNINAMA,
5. SVIBNJA 2017. GODINE**

**PRIJEDLOG NOVOG ZAKONA O
SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I
FINANCIRANJA TERORIZMA**

Tadija Šakić, MINISTARSTVO FINANCIJA, FINANSIJSKI INSPEKTORAT

POVIJEST ZAKONA

1. Zakon o sprječavanju pranja novca (N.N. 69/97)
2. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma (N.N. 87/08, 25/12)
3. Prijedlog novog Zakona o sprječavanju pranja novca (ZSPNFT) i financiranja terorizma, kojim se implementira Direktiva (EU) 2015/849 (četvrta direktiva) Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. godine, o sprječavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma

OSNOVNA PITANJA KOJA SE PROPISUJU I NOVOSTI KOJE SE UVODE NOVIM ZAKONOM

- Nacionalna i nadnacionalna procjena rizika PNFT;
- Procjena rizika stranke za PNFT;
- Dubinska analiza stranke;
- Snižavanje praga ograničenja poslovanja gotovinom za pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost u RH (limit 75.000 kuna);

OSNOVNA PITANJA KOJA SE PROPISUJU I NOVOSTI KOJE SE UVODE NOVIM ZAKONOM

- Uspostava Registra stvarnih vlasnika pravnih subjekata radi transparentnosti podataka o stvarnom vlasniku (RSV)
- Prikupljanje podataka o izvoru gotovine za gotovinske transakcije u vrijednosti od 200.000 kuna i većoj;
- Nova definicija pojma “politički izložene osobe”;

1. NACIONALNA I NADNACIONALNA PROCJENA RIZIKA PNFT

Nacionalna procjena rizika

Ima za svrhu prepoznavanje, procjenu, razumijevanje i smanjenje rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

Republika Hrvatska je provela prvu Nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma u okviru projekta provedenog u suradnji sa Svjetskom bankom. Akcijski plan za smanjenje identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma usvojen je na 16. sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 12. siječnja 2017.

Nadnacionalna procjena rizika

Prilikom provođenja nacionalne procjene rizika uzima se u obzir Nadnacionalna procjena rizika te preporuke Europske komisije o mjerama primjerenima za rješavanje identificiranih rizika i zajedničko mišljenje europskih nadzornih tijela o rizicima od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na obveznike koji obavljaju financijsku djelatnost.

2. PROCJENA RIZIKA STRANKE ZA PNFT;

(1) Svaki obveznik je dužan izraditi analizu rizika od PNFT kako bi prepoznao, procijenio, razumio i smanjio rizike od PNFT, uzimajući u obzir:

- a) rizik stranke ;
- b) rizik države ili geografska područja;
- c) rizik proizvode, usluge ili transakcije, i
- d) rizik kanale dostave.

(2) Analiza rizika mora biti dokumentirana i razmjerna veličini obveznika, vrsti, opsegu i složenosti njegova poslovanja te je istu obveznik dužan redovito ažurirati i **dostaviti nadležnom nadzornom tijelu iz članka 82. ovoga Zakona na njegov zahtjev.**

(3) Nadležna nadzorna tijela smjernicama mogu propisati da pojedinačne dokumentirane procjene rizika nisu potrebne za pojedini sektor obveznika ako su određeni rizici karakteristični za sektor jasni i shvaćeni od strane toga sektora obveznika.

(4) Obveznik je dužan analizu rizika usklađivati s pravilnicima, odlukama i smjernicama koje donosi nadležno tijelo te je **dužan uzeti u obzir izvještaje o rezultatima Nacionalne procjene rizika i Nadnacionalne procjene rizika.**

(5) Obveznik je, prije svih bitnih promjena u poslovnim procesima i poslovnoj praksi koje mogu utjecati na procjenu rizika, dužan provesti procjenu rizika radi utvrđivanja i procjene kako navedene promjene utječu na izloženost riziku od PNFT te poduzeti mjere za smanjenje rizika i upravljanje tim rizikom.

3. OBVEZA PRIMJENE MJERA DUBINSKE ANALIZE STRANKE - ČLANAK 16.

1. prilikom uspostavljanja poslovnoga odnosa sa strankom,
2. pri svakoj povremenoj transakciji u vrijednosti od 105.000,00 kuna i većoj, bez obzira na to je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više transakcija koje su međusobno očigledno povezane i koje ukupno dosežu vrijednost od 105.000,00 kuna i više
3. pri svakoj povremenoj transakciji koja predstavlja prijenos novčanih sredstava u vrijednosti većoj od 1.000,00 eura u smislu Uredbe (EU) 2015/847
4. u pružanju usluga igara na sreću, prilikom stavljanja uloga i preuzimanja dobitka uključujući kupnju ili zamjenu žetona u kunskoj vrijednosti od 15.000,00 kuna i više bez obzira na to je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više transakcija koje su međusobno očigledno povezane i koje ukupno dosežu vrijednost od 15.000,00 kuna i više
5. ako postoji sumnja u vjerodostojnost i primjerenost prethodno dobivenih podataka o stranci
6. uvijek kada u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, bez obzira na sva propisana izuzeća i vrijednost transakcije.

4. OGRANIČENJA U POSLOVANJU S GOTOVINOM

1. Odredba važećeg Zakona (čl. 39.):

- Ne smiju se u Republici Hrvatskoj obavljati **naplate** u gotovini u iznosu koji prelazi 105.000,00 kuna odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti koja prelazi 15.000,00 EUR prilikom:
  - prodaje robe i pružanja usluga,
  - prodaje nekretnina,
  - primanja zajmova,
  - prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela.

2. Prijedlog novog Zakona (čl. 55.):

- Pravna ili fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost u Republici Hrvatskoj ne smije primiti naplatu ili obaviti plaćanje u gotovini u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj.**

I u važećem i u novom Zakonu ograničenje se odnosi na jednokratne transakcije i na vezane transakcije koje ukupno prelaze navedene iznose.

5. USPOSTAVA REGISTRA STVARNIH VLASNIKA (RSV)

- RSV je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima:
  - a) pravnih subjekata osnovanih na području Republike Hrvatske: trgovачkih društava, podružnica stranih trgovачkih društava, udruga, zaklada, fundacija i ustanova kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije jedini osnivač
  - b) trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava koji je obveznik OIB-a u Republici Hrvatskoj, a na temelju zakona kojim se uređuje OIB.
- Registar u ime Ministarstva financija - Ureda za sprječavanje pranja novca operativno vodi Finansijska agencija (FINA).
- FINA dužna je: uspostaviti, održavati i upravljati Registrum, prikupljati, evidentirati, obrađivati i arhivirati podatke iz Registra, omogućiti upis i ažuriranje podataka u Registar omogućiti dostupnost podataka iz Registra, provjeravati podatke u Registru te poduzimati i druge radnje u skladu s novim Zakonom.
- Ministar financija pravilnikom propisuje sadržaj i strukturu RSV

5. USPOSTAVA REGISTRA STVARNIH VLASNIKA (RSV)

Podatci iz Registra, dostupni su samo:

1. ovlaštenim službenicima Ureda
2. ovlaštenim osobama državnih tijela iz članka 120. novog Zakona
3. ovlaštenoj osobi i zamjeniku ovlaštene osobe obveznika te drugim zaposlenicima obveznika iz članka 9. Zakona, te osobama iz članka 68. stavka 4. Zakona, kada provode mjere dubinske analize stranke na temelju ovoga Zakona i
4. drugim pravnim i fizičkim osobama koje dokažu opravdani pravni interes.

Nadzor nad Registrum stvarnih vlasnika provodi sukladno nadležnostima FINA i Porezna uprava

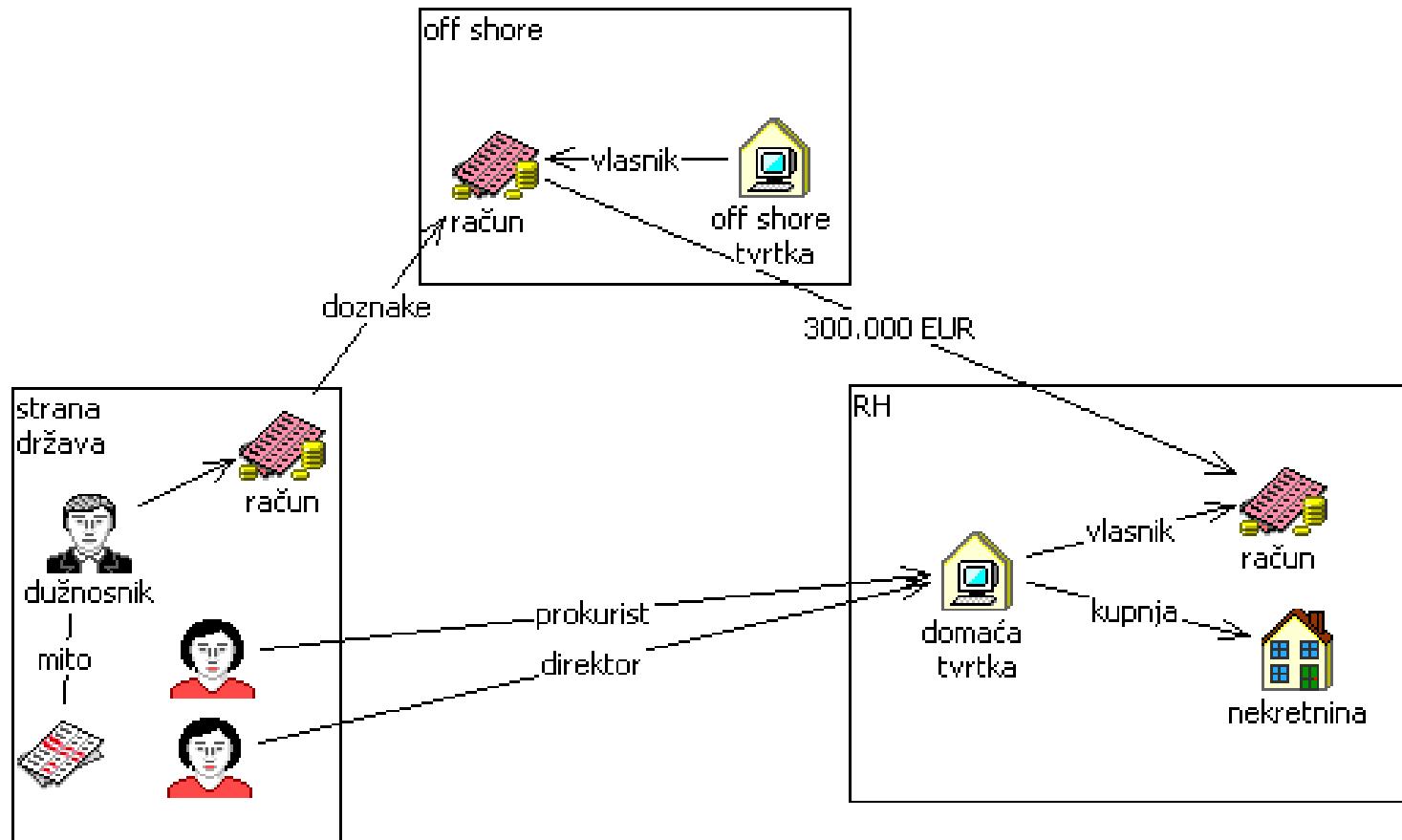
6. UTVRĐIVANJE IZVORA SREDSTAVA KOD TRANSAKCIJA OD 200.000 KUNA I VIŠE – Članak 20.

Obveznik iz članka 9. ovog Zakona (svi subjekti koji su obvezni provoditi propisane mjere SPNFT) prilikom postupanja sukladno odredbama iz članaka 61. ovog Zakona (izvješćivanje Ureda o gotovinskim transakcijama od 200.000,00 kn i više) u odnosu na gotovinsku transakciju uplate gotovine ili mjenjački posao u vrijednosti od 200.000,00 i većoj, dužan je osim podataka navedenih u stavku 11. ovog članka (pored ostalog i svrha i namjena transakcije) prikupiti i podatak iz stavka 1. točke 12. ovog članka (**izvor sredstava koja jesu ili će biti predmet transakcije**).

7. NOVA DEFINICIJA POJMA “POLITIČKI IZLOŽENE OSOBE”

- Politički izložena osoba je svaka fizička osoba koja djeluje ili je u proteklih najmanje 12 mjeseci djelovala na istaknutoj javnoj dužnosti u državi članici ili trećoj državi, uključujući i članove njezine uže obitelji i osobe za koje je poznato da su bliski suradnici takve osobe.
- To su fizičke osobe:
  1. predsjednici država i vlada, ministri i njihovi zamjenici, državni tajnici te pomoćnici ministara
  2. izabrani članovi zakonodavnih tijela
  3. članovi upravnih tijela političkih stranaka
  4. suci vrhovnih, ustavnih i drugih visokih sudova protiv čije presude, osim u iznimnim slučajevima, nije moguće koristiti pravne lijekove
  5. suci revizorskih sudova
  6. članovi savjeta središnjih banaka
  7. veleposlanici, otpravnici poslova i visoki časnici oružanih snaga
  8. članovi upravnih i nadzornih odbora pravnih osoba koje su u vlasništvu ili većinskom vlasništvu države
  9. direktori, zamjenici direktora, članovi odbora i osobe koje obavljaju jednakovrijedne funkcije u međunarodnoj organizaciji.

TIPIČAN SLUČAJ PRANJA NOVCA POVEZAN S NEKRETNINAMA

Statistika obavljenih nadzora SPNFT Financijskog inspektorata za razdoblje 2009. – 2016. godine

Godina	Neizravni nadzor	Izravni nadzor	Ukupno	Mjere pisanog upozorenja	Optužni prijedlozi
2009.	0	0	0	0	0
2010.	0	8	8	0	2
2011.	0	20	20	13	0
2012.	23	10	33	24	1
2013.	24	7	31	32	1
2014.	27	11	38	34	0
2015.	35	5	40	34	4
2016.	32	8	40	30	2

HVALA NA POZORNOSTI!

Pitanja?

tadija.sakic@mfin.hr